

Facultat de Traducció i Interpretació

Universitat Pompeu Fabra

6 d'octubre 2015

Auditori, Campus del Poblenou

13:30-15:30

Simona Škrabec

Gravar el nom a l'escorça d'un arbre

En alemany *Buch* i *Buche* són dues paraules lleugerament diferents, però que guarden el parentiu evident i que signifiquen el llibre i el faig. Aquesta etimologia ens recorda que els primers escrits no es feien pas sobre el paper amb la comoditat d'una tinta líquida, sinó que per escriure, calia gravar les lletres una a una, fer una incisió profunda en un suport com la fusta tova de faig, o una placa d'argila, o una roca.

Escriure —i traduir no és res més ni res menys que això— significa prendre decisions irrevocables. El que s'apunta, queda dit com si ho haguéssim incrustat amb un ganivet esmolat a l'escorça d'un arbre. Sovint l'escriptura deixa aquesta sensació d'haver fet algun gest impropí, que més aviat embruta l'entorn, maldestre, massa visible. I la traducció segurament encara té més tendència d'incomodar perquè les decisions que els traductors prenem són igual d'irrevocables com les d'un autor, però no les podem executar amb la mateixa llibertat de moviment.

És bo tenir present la imatge d'un arbre profanat amb el cor d'un amor excessiu quan ens posem a treballar amb la llengua. Ens diu que tenim una responsabilitat, que qualsevol gest que fem amb la mà quedarà registrat sobre un suport perdurable. Entendre el que diuen els llibres, descobrir les capes de sediments acumulats en les paraules, en la seva disposició determinada, no es fàcil, pren bàsicament tota una vida. Però posar-se davant d'aquest bosc de llibres, d'aquesta fageda immensa, demana sobretot saber escoltar i saber alhora assumir que les nostres petjades també hi quedaran marcades. No hi podem entrar sense ser conscients que rebrem en custòdia un material que és viu i que l'hem de transmetre en les mateixes condicions, que sigui aprofitable pels altres, que doni fruits, que l'entorn tot sencer es preservi. Parlarem, doncs, sobre la responsabilitat que assumim quan llegim, interpretem i traduïm les obres literàries.